

॥ २६ ॥ निगृह्यहठं कृत्वा ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ अपध्यास्यंतीत्युक्तं तत्राह नत्वामिति त्वयि दोषं न वदिष्यंतीत्यर्थः ॥ ३० ॥ पुरुषेष्विति रूपं रूपं प्रतिरूपो बभूवेति श्रुतेः सर्वेषां प्रतिरूपं ब्रह्मतत्त्वं च तत्भावमप्रापिनश्यतिततश्च पापलेशोऽपि प्रसक्त इत्यभिप्रेत्याह सैवमिति ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ कालयिष्यंति मारयिष्यंति ॥ ३४ ॥ तवापि मारकत्वं मरणनिदानयोः कामक्रोधयोः प्रेरकत्वेनेत्याह सर्वेषामिति नन्वेवमपि प्रततो ब्रवीत्युनमृत्युर्भगवंतं पितामहं ॥ न हरेयं प्रजादेव पुनश्चाहं प्रसादये ॥ २६ ॥ तामधर्मभयाद्भीतां पुनरेव प्रयाचतीं ॥ तदा ब्रवीद्देवदेवो निगृह्येदं वचस्ततः ॥ २७ ॥ अधर्मानास्ति ते मृत्यो संयच्छे माः प्रजाः शुभे ॥ मया त्युक्तं मृषा भद्रे भवितानेह किंचन ॥ २८ ॥ धर्मः सनातनश्च त्वामिहैवानुप्रवेक्ष्यति ॥ अहं च विबुधाश्चैव त्वद्विते निरताः सदा ॥ २९ ॥ इममन्यं च ते कामं ददानि मनसेऽपि सितं ॥ न त्वां दोषेण यास्यंति व्याधिसंपीडिताः प्रजाः ॥ ३० ॥ पुरुषेषु स्वरूपेण पुरुषस्त्वं भवित्यो संहरमानवान् ॥ अधर्मस्तेन भविता तथा ध्यास्याम्यहं शुभे ॥ ३१ ॥ यानश्रु बिंदून्पतितानपश्यं ये पाणिभ्यां धारितास्ते पुरस्तात् ॥ ते व्याधयो मानवान् घोररूपाः प्राप्ते काले कालयिष्यंति मृत्यो ॥ ३२ ॥ सर्वेषां त्वं प्राणिनामंतकाले कामक्रोधौ सहितौ योजयेथाः ॥ एवं धर्मस्त्वामुपैष्यत्यमेयो न चाधर्मं लप्स्यसे तुल्यवृत्तिः ॥ ३३ ॥ शास्त्रीताशापाद्वाढमित्यब्रवीत्तं ॥ अथो प्राणान् प्राणिनामंतकाले कामक्रोधौ प्राप्य निर्मोह्यहंति ॥ ३४ ॥ मृत्योर्ये ते व्याधयश्चाश्रुपातामनुष्याणां रुज्यते यैः शरीरं ॥ सर्वेषां वै प्राणिनां प्राणनां ते तस्माच्छोकं मा कृथा बुद्ध्य बुद्ध्य ॥ ३५ ॥ सर्वे जीवाः प्राणिनां प्राणनां ते गत्वा वृत्ताः सन्निवृत्तास्तथैव ॥ एवं सर्वे मानवाः प्राणनां ते गत्वा वृत्ता देववद्राजसिंह ॥ ३६ ॥

विषमां सृष्टिं कुर्वते विषम्यादिदोषो नास्ति कुतस्तत्तत्प्राणिकर्मसापेक्षत्वाद्द्वैषम्यस्येति सूत्रार्थः ॥ ३५ ॥ अभ्यागतं अधिकारं रोचय कामं संयोज्य जंतून् संहरस्वेति योजना ॥ ३६ ॥ प्राप्य प्राप्य ॥ ३७ ॥ प्राणनां ते जीवनां ते बुद्ध्य जानीहि ॥ ३८ ॥ सर्वे इति देवा इन्द्रियाणि प्राणनां ते स्वव्यवहारां ते जायदवसाने सत्त्वस्तु गत्वा सता सोम्य तदा संपन्नो भवतीति श्रुतेः सुषुप्तौ ब्रह्मा भेदं प्राप्य जागरे पुनरावृत्ताः तथैव पुनर्निवृत्ता इति तथावस्थाभेदे दृष्ट एव देहभेदेऽपि प्राणनां ते जीवनां ते परलोकं गत्वा आवृत्ताः देववत् पुनर्नृत्ताश्च भवन्ति सुप्तिप्रबोधवत्कर्मोपरमोद्भवकृते जन्ममरणे इत्यर्थः एतेन केन मृत्युरित्यस्योत्तरमुक्तं ॥ ३९ ॥

सि तथा च सूत्रितं वैषम्यनैर्घृण्येन सापेक्षत्वादिति परमेश्वरस्य